

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/90/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113221044
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8113221044.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov Mgr. Miloša Koleka a JUDr. Michala Boroňa v právnej veci žalobkyne: G. T., nar. XX. XX. XXXX, D. I. XXXX/X, E., právne zastúpená JUDr. Zdeňkou Vokálovou, advokátkou so sídlom v Prešove, Hlavná 61 proti žalovanému: Rapid life životná poisťovňa, a. s., so sídlom Garbiarska 2, Košice, IČO: 31 690 904, právne zastúpená Advokátskou kanceláriou JUDr. Daniel Blyšťan s. r. o., so sídlom Rastislavova 68, Košice, v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 7C/94/2013-211 zo dňa 27. 02. 2014 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa.

odôvodnenie:

Žalobou doručenou súdu dňa 16. 07. 2013 navrhovala žalobkyňa, aby súd rozhodol o odložení vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice, Alžbetina 41, Košice, sp. zn. 3C/2211/2012 zo dňa 19. 01. 2012, aby súd zrušil rozsudok Arbitrážneho súdu Košice, sp. zn. 3C/2211/2012 zo dňa 19. 01. 2012 a zaviazal žalovaného nahradiť jej trovy konania.

Žalovaný so žalobou nesúhlasil.

O žalobe rozhodol Okresný súd Prešov rozsudkom č. k. 7C/94/2013-211 zo dňa 27. 02. 2014 tak, že odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice, Alžbetina 41, sp. zn. 3C/2211/2012 zo dňa 19. 01. 2012 do právoplatnosti rozhodnutia o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku, zrušil rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice, sp. zn. 3C/2211/2012 zo dňa 19. 01. 2012. O trovách konania rozhodol tak, že o nich bude rozhodnuté do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. V rozsudku zároveň rozhodol o zamietnutí návrhu žalovaného na prerušenie konania do právoplatného skončenia konania vedeného pred Ústavným súdom SR pod sp. zn. II. ÚS 382/2013, Rvp 5052/2012.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že z poistnej zmluvy uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným vyplýva, že rozhodcovská doložka bola medzi zmluvnými stranami dohodnutá už podpisom zmluvy, keďže sa v nej uvádzalo, že jej súčasťou sú ako predtlačенý formulár Všeobecné poistné podmienky pre životné poistenie, teda aj rozhodcovská doložka obsiahnutá v čl. XV. týchto podmienok. Súd je toho názoru, že rozhodcovská doložka medzi účastníkmi tohto konania individuálne dojednaná nebola a spôsobila nevyváženosť práv a povinností zmluvných strán v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľky. Z uvedených dôvodov súd v súlade s ust. § 40 ods. 1 písm. c) a j) zákona č. 244/2002 Z. z. vyhovel žalobe

o zrušení rozhodcovského rozsudku. V súlade s ust. § 40 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. rozhodol aj o odložení vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku.

Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 151 ods. 3 O. s. p..

Výrok o zamietnutí návrhu na prerušenie konania odôvodnil tým, že v tomto prípade nie sú splnené zákonné podmienky na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 O. s. p.. Predložený nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 499/2012, na ktorý žalovaný poukázal sa týka iba procesných nedostatkov postupu všeobecných súdov v súvislosti so zásadou kontradiktórnosti, ktoré porušenie znamenalo zásah do konkrétnych ústavných práv žalovaného. Ústavný súd SR nemôže nahrádzať všeobecné súdy a preskúmavať ich právne názory, okrem prípadov arbitrárnosti rozhodnutí, a preto sa vecne sporným - otázkou platnosti rozhodcovskej doložky ani nezaoberal.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Odvolanie podal proti všetkým výrokom napadnutého rozsudku a navrhol, aby ho odvolací súd zrušil. Uviedol, že aktuálna platná a účinná právna úprava Slovenskej republiky stanovuje, že žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku podlieha poplatkovej povinnosti. Ak súd vo veci konal napriek tomu, že nebol zaplatený súdny poplatok, porušil tým zásadu rovnosti účastníkov konania.

Uviedol, že súd vec nesprávne skutkovo aj právne posúdil, keďže rozhodcovská doložka bola v danom prípade dojednaná individuálne.

Rozhodnutia, na ktoré poukázal súd prvého stupňa, nie sú pre daný spor relevantné.

Uviedol, že dojednanie rozhodcovskej doložky žalobca ovplyvniť mohol a to tak, že by jednoducho osobitné zmluvné dojednanie obsahujúce rozhodcovskú doložku nepodpísal, je teda nesprávny záver súdu o tom, že ak je nejaká podmienka na formulári, tak nie je možné ju ovplyvniť. Aj následne, keď túto podmienku žalobcu už prijal, mohol ju dodatočne a opätovne odmietnuť v súlade s dodatkom č. 2 k Všeobecným poisťným podmienkam.

Tvrdil, že žalobca slobodne, vážne a určite súhlasil so znením rozhodcovskej doložky, a to svojim podpisom pod osobitnými zmluvnými dojednaniami, ktoré boli jasne, zreteľne, graficky, obsahovo oddelené od Všeobecných poisťných podmienok.

Sprostredkovateľ poistenia bol povinný pred uzavretím poisťnej zmluvy žalobcovi ozrejmiť osobitné predpisy upravujúce mimosúdne vyrovnanie sporov. Z pohľadu zákonného príkazu obsiahnutého v § 10 ods. 19 zákona č. 340/2005 Z. z. žalovaný konajúci v dobrej viere nepochyboval o tom, že ak žalobca podpísal záznam o potrebách klienta spolu so sprostredkovateľom, konal tak žalobca v postavení spotrebiteľa zákonným spôsobom poučeného a informovaného úplne presne, pravdivo a zrozumiteľne o mimosúdnom riešení sporov. Poukázal na ust. § 2 ods. 1 zákona č. 1/1993 Z. z., že o všetkom, čo bolo v Zbierke zákonov uverejnené platí domnienka, že sa dňom uverejnenia stalo známym každému, a teda aj skutočnosti upravené v zákone č. 244/2002 Z. z.

V odvolaní ďalej uviedol, že súd nevykonal test primeranosti podmienky ako je vyžadovaný Smernicou Rady 93/13/EHS.

Uviedol, že v napadnutom rozsudku súd uviedol, že záznam sprostredkovateľa poistenia o požiadavkách a potrebách klienta je opäť len predtlačný formulár, keď samotná žalobkyňa nemala na výber individuálne ovplyvniť obsah. Toto zistenie je v rozpore so skutkovým stavom. Do formulára boli zjavne dopisované skutočnosti. Bol vyplnený na viacerých miestach práve v závislosti od požiadaviek žalobkyne a táto svojim podpisom potvrdila, že tieto sú naozaj jej požiadavky.

Poukázal na nepravdivosť výpovede svedkyne D., ktorá je účastníčkou iného konania s podobným predmetom, a teda je naivné očakávať, že svedkyňa prizná, že vedela o rozhodcovskej doložke. Poukázal na nepravdivosť jej výpovede, keď výslovne uviedla, že pracovala pre žalovaného štyri roky, pričom v skutočnosti išlo o desať rokov. Ak uviedla, že ani po takejto dobe vykonávania činnosti pre žalovaného a podpísania takého množstva dokumentov, nemala vedomosť o rozhodcovskej doložke, tak ide o zrejme cielený výpadok pamäte svedkyne, ak nie aj priamo o krivú výpoveď.

Žalovaný ďalej poukázal na porušenie ust. § 118 ods. 2 O. s. p.. Porušenie tohto ustanovenia zapríčinilo, že rozhodnutie súdu bolo nepredvídateľné. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/236/2010 zo dňa 14. 04. 2011 a na skutočnosť, že podľa tohto rozhodnutia, porušenie ust. § 118 ods. 2 O. s. p. je vadou, ktorá spôsobuje zmatečnosť rozhodnutia.

Ďalej uviedol, že aj samotný žalobný návrh má ďalšiu vadu, a to konkrétne vadu v petite. Výrok súdneho rozhodnutia v takejto veci musí dať odpoveď nielen na otázku, či je alebo nie je rozhodcovský rozsudok zrušený, ale najmä, z akého dôvodu k jeho zrušeniu došlo. O dôvode jeho zrušenia závisí podľa § 43 zákona č. 244/2002 Z. z. ďalší postup v konaní o merite rozhodcovského konania.

Žalobkyňa sa k odvolaniu vyjadrila tak, že rozhodnutie súdu prvého stupňa navrhla potvrdiť.

Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vo výroku vecne správne.

Odvolací súd sa stotožňuje so skutkovým stavom zistený súdom prvého stupňa a s jeho právnymi závermi. Dojednaná rozhodcovská doložka bola obsiahnutá v predtlačenom formulári vo Všeobecných poisťných podmienkach uzatvorených v zmluve. Teda už podpisom zmluvy žalobkyňa uzavrela aj rozhodcovskú doložku. Dojednanie v spotrebiteľskej zmluve, ktorou sa spotrebiteľ zaviazal, že všetky spory vyplývajúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa budú riešiť v rozhodcovskom konaní je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Jej neprijateľnosť by mohla byť vyvrátená iba dôkazom o individuálnom dojednaní takejto doložky. Takéto dôkazy v konaní neboli vykonané a takýto skutkový stav nebol preukázaný. Ani skutočnosť, že žalobkyňa mohla od dojednanej rozhodcovskej doložky následne odstúpiť, nemožno považovať za dôkaz o individualite jej dojednania. Podstatný je spôsob a forma dojednania zmluvnej podmienky, nie možnosť od dojednanej zmluvnej podmienky odstúpiť. Správne je teda rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorým zrušil rozhodcovský rozsudok a odložil jeho vykonateľnosť.

Odvolací súd považuje za zákonný postup, ak žalobkyňa nebola vyzvaná na zaplatenie súdneho poplatku, pretože je v konaní oslobodená od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. za) Zákona o súdnych poplatkoch (ako spotrebiteľka domáhajúca sa ochrany svojho práva na ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami).

Odvolací súd sa nestotožnil s odvolacou námietkou, že rozhodnutie súdu prvého stupňa trpí vadou v petite. Predmetom súdneho konania je zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ďalší postup po zrušení rozhodcovského rozsudku vyplýva zo zákona, kde konajúci orgán (či už všeobecný súd alebo rozhodcovský súd) rozhodne o tom, či je splnená dispozícia právnej normy preto, aby ten - ktorý orgán pokračoval v konaní. Nie je nevyhnutné, aby bol obsahom výroku súdu aj dôvod zrušenia rozhodcovského rozsudku.

Rozhodnutie súdu prvého stupňa nie je založené len na výpovedi svedkyne D., pričom táto svedkyňa bola vypočutá v procesnom postavení svedka a na spochybnenie jej výpovede nepostačuje poukázať na to, že sama je účastníčkou obdobného konania alebo na dĺžku jej práce pre žalovaného.

Žalovaného nezbavuje zodpovednosti za uzavretú zmluvu ani to, že sprostredkovateľ poistenia mal určité povinnosti vyplývajúce mu zo zákona. Pokiaľ zmluva uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným trpí vadami a nedostatkami, ktoré by mohli viesť k zrušeniu rozhodcovského rozsudku, nemôže žalovaný tento stav zvrátiť tým, že poukáže na to, že on sám tieto nesprávnosti nespôsobil.

Rovnako správny je výrok o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Konanie vedené pred Ústavným súdom SR pod sp. zn. II ÚS 382/2013 nie je konaním, ktoré by malo vplyv na rozhodnutie k tejto veci. Predmetom tohto konania je otázka či boli alebo neboli porušené ústavné práva žalovaného, nie spor o správny výklad hmotnoprávných predpisov, ktoré mali byť aplikované v tomto konaní.

Preto odvolací súd rozsudok vo všetkých napadnutých výrokoch ako vecne správny potvrdil postupom podľa ust. § 219 ods. 1 OSP.

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v súlade s ust. § 224 ods. 4 OSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.